

Za slovó stopimo še na pokopališče. Grob pri grobu, kakor drugej, ali od kod vse so došli ti pokojniki! Marsikateri trpin je tu odložil popotno palico za vselej in se vlegel v tiho jamico. Na grobéh stojé razno izdelani, dragoceni spominiki z napisi v raznih jezikih. Vsak se pomudí najraje in najdalje pri onih spominikih, kateri imajo napis v njegovem materinskem jeziku, pa tudi pri onih, pod katerimi počivajo osobito znani ali sploh priljubljeni pokojniki.

Odprimo dr. Preširna, stran 167. Kaj velí?

Dolgost življenja našega je kratka.

Kaj znancev je zasula že lopata!

Odprte noč in dan so groba vrata;

Al dneva ne pové nobena prat'ka.

Toraj: „memento mori!“

Politične stvari.

Iz avstrijske delegacije.

V avstrijski delegaciji združuje se vse delovanje v edinem pomenljivem finančnem odseku. Ta je do sedaj rešil tri predmete: Proračun ministerstva unanjih zadev (poročevalec grof Franc Thun), — skupno finančno ministerstvo, skupni najvišji računski dvor in pa skupni dohodki iz carine (za vse tri predmete poročevalec dr. Poklukar) in pa proračun za vojno mornarico (poročevalec dr. Tonkli). O prvem predmetu poročale so „Novice“ uže v svoji zadnji številki, izrekoma o izjavah ministra Kalnoky-a, gledé naših unanjih razmer. — Pri poročilu o skupnem finančnem ministerstvu pri naslovu pokojnin tega ministerstva naglašal je poročevalec, da so v teku tega leta pokojnine izredno visoko narastle, ker za tekoče leto proračunane še na 50.000 gold., stavijo se v proračun prihodnjega leta uže na 63.500 gold., kar od tod izvira, da se je v teku tega leta upokojilo 5 višjih uradnikov, med njimi več, ki še niso dopolnili 40 službenih let, izrekoma to velja o upokojenem sekcij-skem načelniku pl. Mercy-u, ki vživa pokojnino nad 4000 gold., akoravno ni videti, da bi bila njegova delavna nezmožnost tako trdno dokazana, ker je iz javnih listov znano, da je po vpokojenji svojem, vstopil v tukajšnjo banko „Creditanstalt“ kot vodja, kar mu daje gotovo več in težjega posla, kakor ga je imel v finančnem ministerstvu, vrh tega pa ima še posel upravnega svetovalca pri južni železnici. — Na teh podlagah vpraša poročevalec finančnega ministra Kallaya, ali se je pač pri vpokojevanji tega uradnika strogo oziralo na pokojninski pravilnik z dne 12. novembra leta 1870. — Minister je odgovoril, da se je to zgodilo, da je vpokojeni sekcij-ski načelnik priložil svoji prošnji popolnem neovrgljivo zdravniško spričevalo, da se je pa minister tudi osebno prepričal o bolezni (nervoziteti) njegovi uže prejšnje leto, ter mu je moral zarad tega potekli dvamesečni odpust podaljšati. Po starejih naredbah je vpokojenim dopuščeno, da si iščejo dostojnega

postranskega zaslužka in v tem slučaju ministru ne more biti mar, ako se privatne družbe zadovoljijo z manj vredno delavno močjo. — Poročevalec je na to ministru odgovoril, da sicer nikakor ni dvomil, da se je minister v obliki držal določeb cesarske naredbe z dne 12. novembra 1870. l., toda časništvo je to osobno vprašanje razpravljalo in stvarno nasprotje med dejanskim dolovanjem omenjenega vpokojenca pred vpokojenjem in potem se ne dá tajiti.

Znano je, da je madjarski vpliv znal doseči, da je Mercy-a spravil v najpomembnejši denarni in pa železniški zavod avstrijske države — in to je pravo jedro tega osobnega vprašanja.

Nekoliko razgovora povzročilo je dalje poročilo dr. Poklukarjevo o skupnih dohodkih iz carine, ker je med dohodke skupnega proračuna sprejeta svota iz tega naslova letos vsled računanja sprejetega po novi trgovinski pogodbi med Ogersko in Avstrijsko memo vlandskega leta postala za 23 milijonov večja za to, ker more sedaj vžitninske povračila vsak del države odslej plačevati iz lastnih, in ne več kakor do sedaj, iz skupnih dohodkov.

Ker se je v zadnjem zasedanji delegacij v dotičnem poročilu izrekla želja, da naj obestranska finančna ministerstva v predlogih v temeljita predloženo svoto dohodkov iz carine, dotična ministerstva pa tej želji v tej obliki nista vstregla, izrekel je dr. Sturm svojo zadovoljnost, da si je poročevalec preskrbel pri našem finančnem ministerstvu in da je to tudi do besede sprejel v svoje poročilo.

Pri razpravi proračuna za vojniško mornarico, o katerem je dr. vitez Tonkli poročal finančnemu odseku minuli petek, sprejela se je točka njegovega poročila, v kateri se je izrazila nekako zaupnica za poveljnika mornarice baron Sterneka. Temu so nekateri člani odbora ugovarjali in ker se večina pred, glede tega vprašanja ni razgovorila, pokazalo se je pri glasovanji enako število glasov za in proti predlogu poročevalčevem in načelnik odborom grof Kinsky odločil je za predlog poročevalca.

Minuli ponedeljek dné 14. t. m. razpravljaj se je redni proračun vojnega ministerstva. Začetkom seje vprašal je poslanec grof Falkenhayn vojnega ministra, ali in oziroma, kako se je porabil vlandski izredni kredit 52 milijonov, oziroma, ali minister smatra ostalo svoto še za potrebno. Gledé ostanka, o katerem se čuje, da znaša okoli 20 milijonov, rekel je grof Falkenhayn, da bode stavil predlog, da se kredit gledé te svote prekličé.

Vojni minister poročal je po tem precej na drobno, toda zaupno, o porabi onega kredita 52 milijonov, ter je priznal, da je ostala od tega kredita neporabljena svota nad 22 milijonov in da izreka prepričanje, da se ta kredit ne sme več porabiti, izrekoma tudi za to, ker so se politične razmere od letošnje spomladi izdatno zboljšale. — Potem bil je predlog grofa Falkenhayna sprejet, da se neporabljena svota izrednega kredita ne

sme se več porabiti. — Dalje razpravljale so se posamezne točke proračuna.

Včeraj, v torek, imel se je razpravljati proračun izredne potrebščine za vojno, v kateri zadeva največja svota novo repetirko z malim 8 milimeterskem kalibrom.

Naši dopisi.

Iz Železnikov 11. nov. (*Nalivi; požar.*) Tudi pri nas smo imeli letošnjo jesen uže dovolj dežja in velike povodnji, pa, hvala Bogu, voda v kljub silovitosti ni napravila kake večje škode. — Zato pa nam je danes pretila velika nesreča po ognju. Okoli pol 7. ure zjutraj začela je iz dozday neznanega vzroka goreti hipoma hiša št. 102 v Spodnjih Železnikih. Njeni stanovniki morali so biti res „za gorami“, ker je plameu uže na večih mestih iz strehe švigal, ko oni za ogenj še vedeli niso. Drugi memogredoči ljudje so nesrečo zapazili. K sreči bilo je popolno mirno ozračje brez najmanjše sapice, brizgalnica in čvrste roke tudi prec na mesti, vendar pa je bilo treba največjega truda, da se tikoma zraven stoječa hiša št. 101, katere se je plamen z vso silo prijemal, ni vnela. V njenem podstrešji bi bil dobil ogenj toliko „hrane“, — če se sme tako reči, da bi bila vsa zgornja stran Spodnjih Železnikov v največji nevarnosti vpepeljenja. Od l. 1869 je bil to uže tretji požar, da je le po ena zgradba zgorela, vsa tik okoli stoječa poslopja pa rešena bila, toraj moramo pač iz srca reči: Zahvaljena bodita Bog in Sv. Florijan! — V drugem imamo danes prav lepo, res rajsko vreme. Naj le sv. Martin čez 3 dni nikar po pregovoru s kakim slegom ne „ongavi“, ker ljudje zaradi pripravljanja stelje lepega vremena na moč potrebujejo. Bog! J. L.

Iz Ljubljane. — Deželni zbor kranjski prične se, kakor vsi drugi deželni zbori naše državne skupine, dne 24. novembra. Pričakuje se, da bode večina deželnih zborov svoje delovanje končala pred novim letom, v kolikor pa se to ne zgodi, mogli bodo nadaljevati svoje delovanje tudi po novem letu, ker za gotovo se čuje, da se državni zbor ne prične pred 24. januarjem.

— „Laibacher Wochenblatt“ in pa „Slov. Narod“. Posebej opozorjeni ogledali smo si zoper svojo navado zadnjo številko „Laib. Wochenblatta“ z dne 12. nov t. l. in našli smo v tem listu v resnici dva prav zanimiva posnetka, pa ne iz graške „Tagespošte“ ali dunajskih velikonemških listov, ampak iz „slovenskega vodnega lista ali „das leitende slovenische Blatt“, kakor „Laib. W.“ naš stareji dnevnik „Slovenski Narod“ imenuje.

„L. W.“ in za njim vsi nam nasprotni nemški in madjarski listi in politiki očitajo vsemu narodu slovenskemu — kaj pomaga ugovor, da po krivici, — vse to, karkoli našemu narodnemu čutju nasprotnega ali naši narodni sedanosti in prihodnosti pogubljivega v svoje liste sprejema vredništvo „Slov. Narod“.

Nekakov čuden vtis mora dobiti čitatelj „Slov. N.“ uže po tem, da novejši čas uže ni skoraj številke tega

lista več, v kateri bi ne bilo vvodnega članka z naslovom: „Iz Rusije“. — Pa naj bi uže bilo to, ako hoče eden slovenski list svojo posebno pozornost obračati na „Izhodno stran“. Vsebina teh dopisov pa ni zanimiva samo za nas, temveč zanima posebno naše narodne nasprotnike, in lahko dostavimo še to, da ta vsebina prav pomenljivo zanima naše vladne in više kroge.

Kar „Krutogorov“ v številki 254 „Slov. Narod“ piše o veljavi, katero imajo česki in slovenski državni poslanci v pisateljevih „ruskih“ krogih, je pač večinoma osebnega pomena, in v tem oziru se ne bodo ne česki, ne slovenski poslanci ravno žaljene čutili, ako je postopanje enega po vsem osamljenega slovenskega poslanca, dr. Gregorca, Krutogorov-u dalo povod, njega v zvezde kovati — druge slovenske poslance pa grdo sramotiti. Vsaj je slovenskemu narodu znano, kedo je zakrivil to razdvojenje in kedo je ravnal pravilno. Za stališče avstrijskih Slovencev in za njihovo delovanje pa je gotovo merodajna njihova lastna sodba, nikakor pa ne kritikovanje ruskega dopisnika, izrekoma, ako se tako razkriva, kakor to stori v številki 250 „Slov. Narod“ na sredi druge strani, ko do besede piše tako:

„Naše narodne sile rastô — — — in mi dokažemo našim tlačiteljem Italijanom, naj se pišó Crispi ali Pecci, — da nas je dovolj, da bi se uprli tem izvrgom človeštva.“

Ako „Narod“ in njegov pisatelj katoliškemu, vernemu slovenskemu ljudstvu tako hrano prodaja in zgodovini tako v obraz bíje, da Crispija tovariša Cavurjevega in pa sedanjega papeža, rodom grofom Peccija imenuje „izvrgo človeštva“ — in oba prav v tisti koš meče, — po tem naj se nikar ne čudi strmenju našega naroda, v katerem se nikakor ne bode dalo spodriniti živo prepričanje, katero zastopajo vsi naši resni politiki in je zastopal pokojni Palacky, kakor naš Bleiweis, da je neobhoden pogoj naše prihodnosti in našega obstanka v obstanku avstrijske države. — To je tudi živo prepričanje našega naroda.

Te besede izreči se nam je zdelo nujno potrebno, da sebe in slovenski naš narod zavarujemo pred posledicami, katere more taka pisava imeti pred unanjim svetom.

Kdor bi še ne verjel, koliko nevarnega orožja „Sl. N.“ podaja našim nasprotnikom, čita naj „Nem. Fr. Presse“ z dne 15. t. m. na 4. in 5. strani, katera navaja iz „Sl. Narod.“ zahtevo po vesoljnem slovanškem jeziku in po ruski cerkvi. — „N. Fr. P.“ imenuje te izjave „Unanja politika Slovencev“ — in sklepa z višje gori obrnjenem klicem: „So se li kedaj pred letom 1879. izjave take vrste čule?“

— Deželnozborska volitev v Kočevji na mesto umrlega E. Faber-a vršiti se ima dne 22. t. m. Pričakovali bi bili, da se kakor prej, tudi pri tej priliki zedinijo na enega kandidata, katerega more enako sprejeti Ribnica, kakor kočevsko mesto. Pa hujskači nemškega „Schulvereina“ ne trpé ne mirú v deželi in ne stvarnega mirnega razpravljanja v deželnem zboru. V ta namen

ne prihodnjem postopanju, zoper papeža — ki je izmed njih dolo